

Տ. ԶԱՔԱՐԻԱ ՍԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՎԱՐՂԱՊԵՏ ԲԱՂՈՒՄՅԱՆԻ ՔԱՐՈՉԸ՝ ԽՈՍՎԱԾ ՍՈՒՂՆՈՒ Ս. ԳԵՒՈՐԳ ԵԿԵՂԵՑՈՒՄ Ս. ԳԵՒՈՐԳԻ ՏՈՆԻՆ

(24 սեպտեմբերի 2022 թ.)

Յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. ամէն:

«Ես քրիստոնյա եմ...»

(Վարք Սրբոց):

Վա՛վատքի ինքնատիպ խոստովանութեան եւ ոգու ամրութեան այս խոսքերով է դատաւորին դիմում Քրիստոսի Եկեղեցու եւ մեր ազգի սիրելի սրբերից Ս. Գեւորգ զորավարը, որի հիշատակութեան օրն է այսօր: Եւ մենք՝ Ս. Թարգմանիչ վարդապետների ժառանգները, կրկին ուխտի ենք եկել աղոթաբույր եւ հայաշունչ այս սուրբ եկեղեցին՝ սրտաբուխ աղոթելու հայոց պետականութեան ամրութեան, Հայոց Եկեղեցու անշարժութեան եւ մեր ժողովրդի բարօրութեան համար, հայցելու հրաշագործ Ս. Գեւորգի բարեխոսությունն ու Տիրոջ օգնականությունն ամենքիս եւ հատկապես մեր զինվորների ու զորահրամանատարների համար հայոց պատմութեան բախտորոշ այս շրջանում: Անկախ մեր ընկերային դիրքից, քաղաքական հայացքներից, թույլ կամ ուժեղ լինելուց, բոլորս անխտիր կարիք ունենք հավատի մեջ ամրանալու, անսահման հույսով լցվելու, մեկս մյուսի հանդեպ սեր տածելու՝ միասնականությամբ եւ հայրենիքի հանդեպ սրբազան պարտքի բարձր գիտակցությամբ դիմագրավելու զանազան փորձություններն ու մարտահրավերները: Վստահաբար ամեն ինչ հաղթահարելու ենք միասին, ձեռք ձեռքի տված, մեկս մյուսին մեջք լինելով, եւ մեզ պարտադրված երեւացող ու աներեւույթ պատերազմից դուրս ենք գալու հաղթանակած եւ առավել զորացած, քանզի այլ տարբերակ պարզապես չունենք:

Ս. Գեւորգ զորավարի կյանքը, սիրելիներ, ասածիս լավագույն վկայությունն է: Նա չվախեցավ թշնամիներից, չծնկեց փորձությունների առաջ, հաստատուն մնաց հավատի մեջ, երբեք չուրացավ Աստծուն, եւ Տերը երանելի այս նահատակին տվեց անհրաժեշտ ուժն ու համբերու-

թյունը՝ դիմանալու եւ հաղթանակ տանելու: Անկասկած, հաղթանակները տրվում են նրանց, որոնք հոգով ամուր են, ծով համբերությամբ, նպատակասլաց, չեն տրվում պահի տկարությանը, ողբն ու կոծը չեն դարձնում իրենց կյանքի անբաժան մասը, այլ դասեր են քաղում անցյալի սխալներից եւ նույնիսկ պարտություններից՝ միշտ մնալով հայրենատեր ու աստվածասեր: Այս մտածումներով եւ հաստատ համոզումով եկեք այս պահին միասին խորհրդածենք զորավար սրբի վարքագրությունից իբրեւ բնաբան ընտրված մեջբերման մասին:

Կապաղովկացի Ս. Գեւորգն իր կյանքի ամենածանր պահին, երբ մահվան վտանգն իրական էր, գեթ մեկ վայրկյան չմոռացավ իր ինքնության եւ պատկանելության մասին՝ առանց երկմտելու ասելով. «Ես քրիստոնյա եմ»: Քրիստոնյա լինել նշանակում է նախեառաջ հավատալ Հիսուսի բերած փրկագործությանը, Նրան իբրեւ Տեր եւ Փրկիչ խոստովանել եւ ապրել հավիտենական կյանքի սպասման անխախտ հույսով. «Ես եմ հարությունն ու կյանքը, ով հավատում է Ինձ, թեպետ եւ մեռնի, կապրի, եւ ով կենդանի է ու Ինձ հավատում է, հավիտյան չի մեռնի» (Հովհ. ԺԱ. 25–26): Ս. Մկրտությանը ենթ դառնում քրիստոնյա եւ Եկեղեցու անդամ՝ ուխտելով թողնել կյանքի հին ընթացքն ու նորն ապրել, իմաստավորել Քրիստոսով, Նրա կենսատու պատվիրանները կատարել եւ մեր կյանքի բոլոր հանգրվաններում մնալ ճշմարիտ քրիստոնյա եւ երբեք չամաչել դրանից: Այս արտահայտությունը պատասխանատվություն է եւ կյանք, սեր ու փրկություն, որ մեզ երկրից երկինք է առաջնորդում, հպում աստվածային անիմանալի իրողություններին եւ Աստծու ճանաչողության քաղցրությունը ճաշակել տալիս:

Այո՛, դժվար է մեր օրերում քրիստոնյա լինել եւ առավել եւս՝ քրիստոնեավայել, առաքինի կյանքով ապրել, երբ շուրջդ աշխարհիկացման հզոր շարժումն է, գայթակղությունների շքերթը, մեղքի արդարացումը, ազատության սխալ ընկալումն ու շատ հաճախ «մարդու իրավունքների» ներքո նույն մարդու աստվածատուր նկարագրի աղճատումը, երբ քրիստոնյա լինելդ համարվում է թուլության, տկարության նշան եւ ժամանակավրեպ: Այս հակամարտությունը նոր չէ, այն սկիզբ է առել Փրկչի ծննդյամբ եւ շարունակվելու է մինչեւ Նրա երկրորդ գալուստը, «բայց ով մինչեւ վերջ համբերի, նա՛ կփրկվի» (Մատթ. Ժ. 22): Այսօր մարտահրավեր է նետված մեր հոգեւոր, ազգային եւ բարոյական արժեհամակարգին, նոր փրկիչներ եւ գաղափարախոսություններ են հայտնվել, այնինչ

մենք շատ լավ գիտենք, որ փրկիչը մեկն է՝ մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս, որ շատ սիրում է մեզ եւ ցանկանում, որ չշեղվենք ճշմարտության ճանապարհից: Հետեւաբար «ես քրիստոնյա եմ» խոսքը պետք է լցնենք բովանդակությամբ եւ մյուսներին մեր կյանքով ցույց տանք, թե ինչքան լավ է քրիստոնյա լինելը՝ փոխելով նրանց պատկերացումները Քրիստոսի սիրովարդապետության մասին:

Իսկապես երանի՜ քրիստոնյաներիս, որովհետեւ մենք շատ լավ գիտենք, որ քրիստոնյան հարության հավատով ապրող մարդն է, քանզի աներկբա հավատում ենք, որ ինչպես մեր Տերը հարություն առավ, այնպես էլ մենք մեկ օր հարություն ենք առնելու՝ հավիտենապես ապրելով Տիրոջ ներկայության մեջ: Հարության հավատն է մեզ ուժ տալիս Ս. Գեորգի նման՝ անտրտունջ այս կյանքի բոլոր դժվարությունները հաղթահարելու եւ նույն կյանքին լուսավոր աչքերով նայելու: Երբեք ու երբեք չմոռանա՜ք, սիրելի՜ ուխտավորներ, որ հարությունը հաղթանակ է, նոր կյանքի սկիզբ, եւ լույսը խավարին հաղթելու է, գիտությունը՝ տգիտությանը, հավատը՝ անհավատությանը, հույսը՝ անհուսությանը, սերն էլ՝ ատելությանը: «Քաջալերվեցե՛ք, որովհետեւ Նա հաղթեցի աշխարհին» (Հովհ. ԺԶ. 33). Տիրոջ անսուտ այս խոսքը մեկ պարզ ճշմարտություն է ցույց տալիս՝ մեր Տերը հաղթել է, մենք նույնպես հաղթելու ենք վաղ թե ուշ: Բայց մի շատ կարեւոր նախապայման կա հաղթանակի համար՝ պետք է ամբողջ էությամբ հավատանք այդ հաղթանակին եւ մեր ամենօրյա անդուլ աշխատանքով ու նվիրվածությամբ մոտեցնենք այն՝ մեր մտքից, սրտից ու հոգուց վանելով թերահավատությունն ու թերարժեքության բարդույթը, որոնք տարբեր միջոցներով եւ ձեւերով վերջին շրջանում համառորեն փորձում են սերմանել մեր մեջ:

Քրիստոնյան նաեւ հուսառատ մարդն է, որ երբեք չի կորցնում իր հույսն ապագայի եւ հետաքրքրությունը կյանքի հանդեպ: Քրիստոնեական հույսը կրավորական, անգործ մի բան չէ, այլ մշտաշարժ, գործուն, որ մարդուն մղում է ապրելու, զգալու, վայելելու, ստեղծագործելու: Ինչպես ջրերի ալեկոծության ժամանակ խարիսխն է նավը փրկում խորտակումից, այնպես էլ հույսն է դառնում փրկության գրավականը կյանքի բազում նեղությունների, փորձությունների ժամանակ: Փաստ է, որ ազգովի ծանր տարիներ եւ օրեր ենք ապրում, գուցե շատերի մոտ նաեւ հույսն է պակասել կամ ավելի սարսափելի՝ իսպառ վերացել է: Իրականում ապակողմնորոշ, հուսահատություն սերմանող եւ բացասական

լուրերի տեղեկատվական այս հորձանուտում դժվար է չհուսալքվելը, չխեղազարվելը, բայց հենց նման անելանելի, տխուր պահերին է Տիրոջ կամքով ամեն սրտից եւ հոգուց բխում անեզր հույսը եւ սթափություն, համախմբման կոչ անում: Իրավունք չունենք հուսալքվելու, անխոհեմ քայլեր կատարելու, ավելին՝ արտագաղթի ճամփան բռնելու, քանզի վերելում մեր հույսն Աստված է, իսկ երկրի վրա՝ հայոց բանակը: Մենք չենք կարող մեր սուրբ հայրենիքի պաշտպանների թիկունքը թուլացնել եւ հուսախաբ անել նրանց: Չէ՞ որ նրանք օր ու գիշեր ամուր ժայռի պես կանգնած են սահմաններին, պահպանում են մեր անդորրը, եւ իրենց գիտակցված կյանքով, արիության մեջ լավագույն օրինակն են մեզ համար: Ուրեմն հուսառատ քրիստոնյաներս միասնականության մեջ, հայրենիքը շենացնելու վճռականության մեջ, աղոթքով, գործով եւ նվիրվածության մեջ պետք է պահենք նրանց թիկունքը, ուշադիր լինենք միմյանց հանդեպ, հեռու վանենք մեզանից հատկապես անտարբերությունը՝ անկորնչելի հույսին կառչած մնալով եւ միշտ հիշելով առաքյալի խոսքը. «Հույսը երբեք չի ամաչեցնում, քանզի Աստծու սերը սփռված է մեր սրտերում Ս. Հոգու միջոցով, որ տրվեց մեզ» (Հռոմ. Ե. 5):

Քրիստոնյա լինելը նաեւ վկայում է, որ այլեւս Քրիստոսին ենք պատկանում, Նրա հաղթական բանակի մեկ մասն ենք՝ զինված հոգեւոր եւ մարմնավոր զենքերով: Իսկ այդ զենքերից ամենակարեւորը սերն է. «Եթե դուք միմյանց սիրեք, դրանով բոլորը կիմանան, որ դուք Իմ աշակերտներն եք» (Հովհ. ԺԳ. 35): Տիրոջ այս խոսքերն ամեն վայրկյան կոչնակի նման պետք է հնչեն, եթե, իհարկե, ուզում ենք աշակերտել մեծ Վարդապետին եւ Նրանով փրկվել: «Աստված սեր է: Եւ սրանում երեւաց Աստծու սերը մեր հանդեպ, քանզի Աստված Իր Միածին Որդուն աշխարհ ուղարկեց, որպեսզի Նրանով կենդանի լինենք», — ի լուր ամենքի հոչակում է Ս. Հովհաննես առաքյալը (Ա. Հովհ. Դ. 8—9): Ուրեմն իրական եւ ճշմարիտ սիրո աղբյուրն Աստված է, որին ճանաչելով, մեր սրտում ընդունելով եւ սիրելով՝ կարող ենք լույսի մեջ քայլել եւ երջանիկ լինել անգամ այս աշխարհում: Տեսե՛ք՝ Ս. Գեորգն աստվածասեր էր, իր կյանքում զգացել եւ ապրել էր այդ սիրո կենդանացնող եւ ալլակերպող զորությունը: Ուստի նա անվախ էր, հավատով լեցուն, հույսով լի եւ միշտ պատրաստ վկայելու ճշմարտության մասին: Վստահեցնում եմ՝ մենք էլ կարող ենք այդ ամենն ունենալ, եթե նրա նման ճանաչենք Աստծուն, հավատանք աստվածային սիրո ուժին եւ լիարժեք վստահենք Տիրոջը: Սերն է

պակասել ասես մեր կյանքից, դարձել ենք անսեր, բայց մյուսներից սեր ենք պահանջում: Եկեք սրտանց եւ խոնարհաբար խնդրենք Տիրոջից, որ Իր անսպառ սիրուն մեզ հաղորդակից դարձնի, փարատի հոգու թախիժն ու տխրությունը եւ զորացնի սիրո առաքինության մեջ, որը կարող է այս կյանքում հրաշքներ գործել:

Եւ վերջապես քրիստոնյան լավատես մարդն է, որ կյանքին եւ իրերին նայում է հավատի, հույսի եւ սիրո աչքերով՝ իր կենսախնդույթյամբ վարակելով մյուսներին եւ գործնականում ցույց տալով քրիստոնյա լինելու բերկրանքը, խնդույթյունը: Քրիստոնյան չի կարող հոռետես լինել, որովհետեւ նրա հույսն ու ապավենն Աստված է, եւ ոչ թե մարդիկ: Անգամ մեր երկրի եւ ժողովրդի համար դժվար այս իրավիճակում մենք լավատես պետք է լինենք, այդ դրական ուժն ու զգացումը մեզ պետք է մղի արարելու եւ կերտելու մեր երազած պետությունը, հասարակությունը՝ հավատարիմ մնալով մեր նախնաց հավատին եւ նրանց թողած հոգեմտավոր ժառանգությանը: Քրիստոնյաներս հենց սրանով ենք տարբերվում մյուսներից, որ անգամ խավարի մեջ լույսի նշույլն ենք տեսնում, չենք վհատվում, ուրախանում ենք մյուսների ձեռքբերումներով, քրիստոնեական մեր լավատեսությունը դարձնում հզոր զենք՝ ապրելու եւ ապրեցնելու: Երբեք չկասկածե՛ք, չտրտմե՛ք եւ չհուսահատվե՛ք ոչ մի պահ, քանզի ամեն ինչ լավ է լինելու. փորձություններն ու դժվարություններն անցնելու են, իսկ մենք շարունակելու ենք ապրել, արարել այս սրբազան հողի վրա եւ զորանալ առաքելական հավատի մեջ:

Թող ամենքիս ուխտն ընդունելի լինի Աստծու մոտ Ս. Գեորգի բարեխոսությամբ, եկեք զորանանք աղոթքով, ընթանանք սիրով եւ ապրենք հույսով. ամեն:

